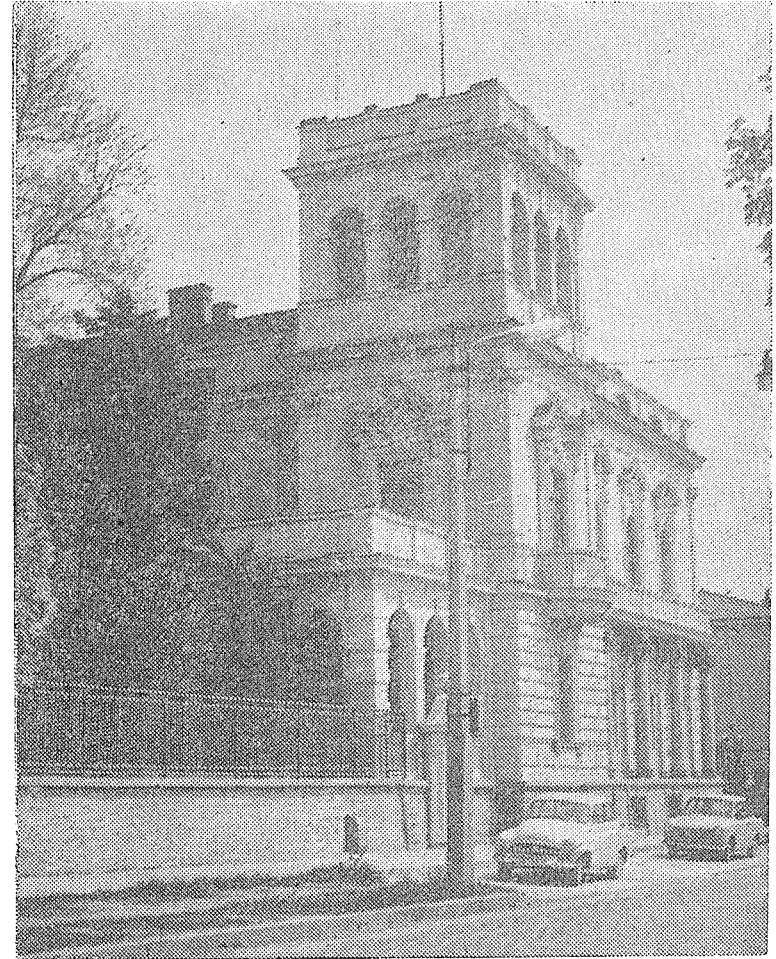

ZPRAVODAJ

města Hranic a lázní Teplic n. B.

90 LET NÁRODNÍHO PODNIKU SIGMA HRANICE

ČERVEN 1973

90 LET
NÁRODNÍHO PODNIKU
SIGMA HRANICE

1883 - 1973

90 LET
ÚSPĚCHŮ
A PRACOVNÍCH VÍTĚZSTVÍ
KOLEKTIVU
NÁRODNÍHO PODNIKU
SIGMA HRANICE

90

LET NÁRODNÍHO PODNIKU SIGMA HRANICE

Národní podnik Sigma Hranice oslavuje v letošním roce 90. výročí svého vzniku. Toto výročí není významné jen pro podnik, ale i pro celé město, jehož historii za poslední století podnik významně ovlivňoval. Brzy po svém vzniku se stal podnik největší hranickou továrnou a nadto českou. Tato okolnost vedla k tomu, že se začal rychle měnit společenský charakter města. V Hranicích vznikala dělnická třída a do zatuchlého ovzduší maloměsta, ovládaného německou buržoasií, začal foukat jiný vítr. Na tom, že hranická radnice přešla ještě za Rakousko-Uherska do českých rukou, má svou zásluhu i tehdejší Kunzovka. Připomínáme si z té doby boje dělnické třídy za národní a politická práva a sociální požadavky.

Když po smrti Antonína Kunze se podnik stal akciovou společností, význam podniku poklesl. Přesto však vždy zůstal nejvýznamnější hranickou továrnou.

Nové slavné období podniku začalo v roce 1945, kdy se podnik vymanol ze jha Moravské banky a byl znárodněn. Brzy vzniklo integrační seskupení podniků čerpací techniky — bývalí konkurenti se spojili, rozdělili si výrobní programy a vytvořili tím základní podmínky pro rozvoj moderní výroby. Tohoto rozvoje výroby národního hospodářství stále potřebuje. Výrobky podniku se uplatňují ve všech odvětvích národního hospodářství — v dolech, elektrárnách, v hutích, v chemických závodech, v lehkém průmyslu, v potravinářství, ve stavebnictví, v zemědělství a ve vodárenství, dodává se jako spotřební zboží. Velká část výrobků se vyváží. Rozsáhlá je i dodavatelská činnost podniku při dodávkách a montážích vodárenských a kanalizačních technických celků. Výrobní program podniku se neustále modernizuje a přizpůsobuje požadavkům mechanizace a automatizace, vznikají nové výrobky, které si vyžaduje civilizační proces v naší zemi. Rovněž způsoby výroby se změnily. Dnes se v podniku vyrábí na vysoce výkonných jednocelových strojích a zařízeních, automatizuje se však i malosériová výroba číslícově řízenými stroji a obráběcími centry.

Výroba se za posledních 25 let zdesateronásobila, počet pracovníků je však jen čtyřnásobný. Svědčí to o vysokém růstu produktivity práce. Tento růst umožnila vedle nasazení nové technologie i výstavba nového závodu II., který je chloubou pracovního kolektivu podniku. Podnik tradičně plní své úkoly, dané státním plánem. Za tuto činnost byl několikrát vyznamenán. Nejvýznamnějším oceněním práce pracovního kolektivu podniku je vedle Rudých praporů ministerstva a vlády Řád práce.

Podnik se také významně podílí na dění ve městě, zejména v oblasti kultury a tělovýchovy a pomáhá městu všude tam, kde je toho zapotřebí.

Vedení podniku spolu s CZV KSC, ZV ROH a CZV SSM nabízí hranické veřejnosti účast na všech akcích, které budou tvořit součást oslav. Vždyť výročí podniku je nejen svátkem podniku, ale celého našeho města a jeho obyvatel.

SROVNÁNÍ SIGMY HRANICE S DŘÍVĚJŠÍ KUNZOVKOU

Aby se hranické veřejnosti přiblížil obrovský rozmach národního podniku Sigmey Hranice v období socialistické výstavby, přinášíme několik údajů ke srovnání roku 1938 — posledního předválečného roku z období předválečné konjunktury, s rokem 1972:

Vstupní brána do n. p., Sigma Hranice II.

Rok 1938: obrat 17 mil. Kčs, 270 dělníků
 Rok 1972: výroba 455 mil. Kčs, 1256 dělníků

Jsou to čísla téměř neuvěřitelná. K tomu je však ještě nutno dodat, jaký je obrovský rozdíl ve výrobcích Kunzovky a výrobcích dnešního podniku. V roce 1938 převládala ve výrobním programu živnostenská čerpadla obecného použití, např. pístová čerpadla různých druhů, ruční a motorická močůvková čerpadla, malá a střední odstředivá čerpadla, závlahová zařízení, napaječky pro dobytek, ovocnářské stříkačky, automatické vodárny a jiné výrobky. Značný podíl obrátu tvořily stavby vodovodů a domovní instalace.

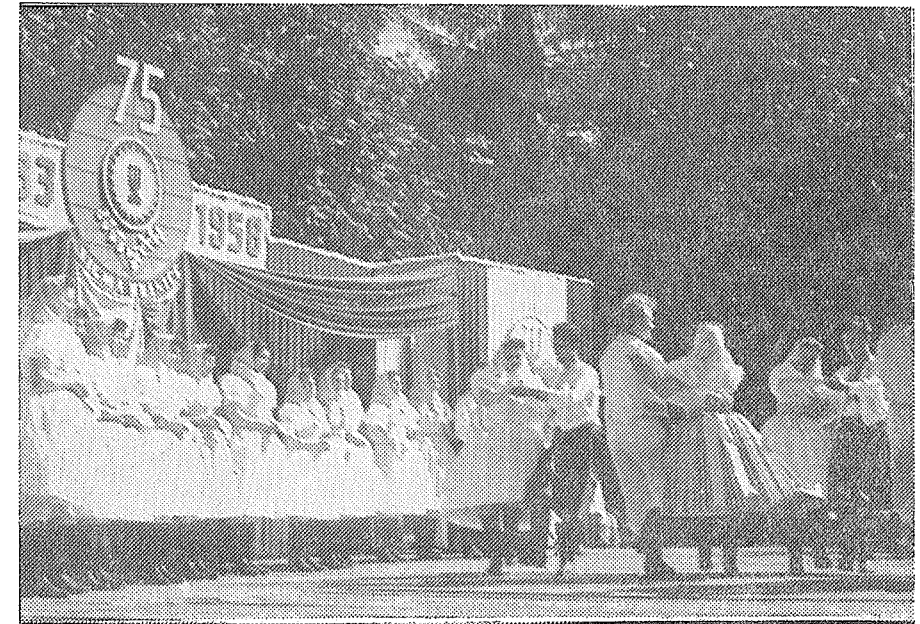
V současném výrobním programu Sigmy Hranice se ruční čerpadla vůbec nevyskytují. V rámci integrace čerpací techniky je Sigma Hranice určena jako monopolní výrobce pístových čerpadel pro průmysl, nejrůznějších druhů a pro nejrůznější použití. Tento nosný program je doplněn výrobou malých a středních odstředivých čerpadel, samonasávacích čerpadel, rotačních objemových čerpadel, automatických vodáren. Dodavatelský úsek dodává tlakové čerpací stanice, čerpací stanice, úpravný pitné vody a kanalizační čistírny. Značný objem produkce se vyváží. Vývoz se uskutečnil do 52 zemí světa. Použití výrobků hranické Sigmy je velmi široké a nenajde se odvětví národního hospodářství, kde bychom se s výrobky podniku nesetkali. Tato různorodost potřeby čerpadel dává záruky stabilizace podniku i existenční jistoty jeho pracovníků.

DŘÍVĚJŠÍ VÝROBKY n. p. SIGMA HRANICE

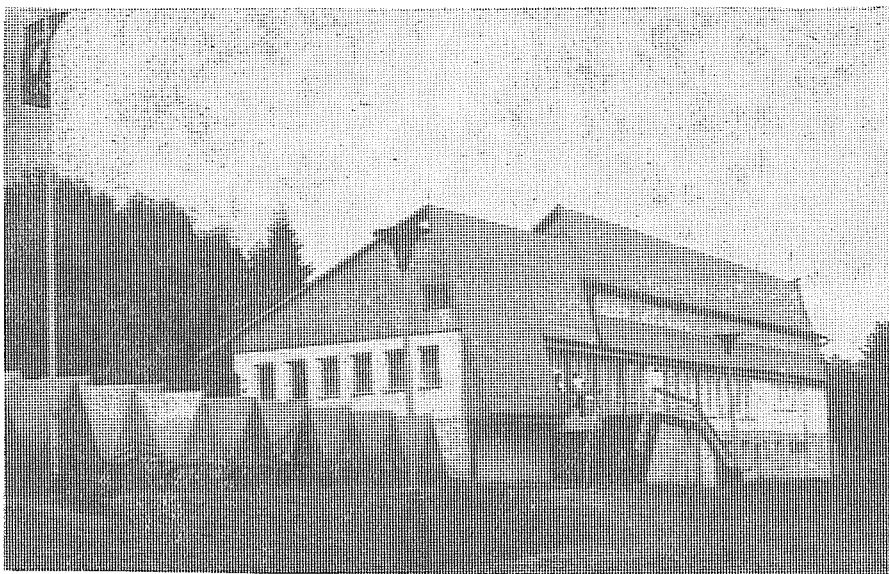
Hovoří-li se v souvislosti s výročním založení podniku o dřívějších výrobcích, vzpomínají se především větrné motory. Tyto výrobky podnik skutečně proslavily, ale v dnešní době představa větrného motoru vyvolává už jen shovívavý úsměv. Ale ve výrobním sortimentu podniku byly již na počátku našeho století náročné výrobky čerpací techniky, které se v té době v žádném jiném podniku čerpací techniky nevyráběly — podnik byl v té době jediným podnikem u nás, který vyráběl čerpadla továrním způsobem. A nebyla to čerpadla lecjaká. V katalogích z té doby se setkáváme se stojatými pístovými čerpadly, stavebnicovými plunžrovými čerpadly, s čerpadly rotačními objemovými, odstředivými, i membránovými, s parními pístovými čerpadly duplexními a simplexními, s pístovými vývěvami v horizontálním i vertikálním provedení a s jinými zajímavými výrobky z oblasti průmyslových čerpadel.

Vedle strojírenské výroby zaujímaly velký objem výroby stavby městských, obecních a průmyslových vodovodů, kterých podnik jen za období Antonína Kunze do roku 1912 postavil přes tisíc. Pokud jde o výrobní sortiment, můžeme být na staré tradice opravdu hrdí.

Po smrti zakladatele za období Moravské banky došlo ke stagnaci podniku a jeho předstížení firmou Sigmund Lutín a podnik byl odkázán převážně na jednodušší výrobu čerpadel obecného použití. Teprve v období socialistické výstavby se podniku dostalo příležitosti navázat plně na staré tradice ve výrobě průmyslových čerpadel.

Záběr z oslav 75 let Sigmy Hranice.

Pionýrský tábor na Vičianově.

80 LET ZÁVODU SIGMA I.

Devadesáté výročí založení podniku zastínilo jedno zajímavé výročí v podniku — osmdesát let závodu I. Antonín Kunz založil svůj podnik jako velmi mladý muž na Horní ulici v domě č. 355 vedle dnešní školy ve třídě 1. máje. Živnost prosperovala natolik, že devět let po založení přemístil Antonín Kunz podnik do míst, kde je dnešní závod I. Stalo se tak v roce 1892. K výrobě použil zčásti objektů bývalé zemědělské usedlosti, ale ihned se pustil do budování továrny. Kunzova továrna se rozprostírala jen po potok a její výstavba byla dovršena stavbou správní budovy, kde byl i v I. patře byt továrníka. Stavba „paláce“ byla kolaudována v roce 1897. Části závodu I za potokem vznikly až v období akciové společnosti. V roce 1923 byla postavena slévárna s kovárnou, ostatní objekty však vznikly až těsně před druhou světovou válkou a za války. Například tovární komín u nové kotelny byl postaven v roce 1944. Předtím se celý závod I. vytápěl ze staré kotelny, která stála i s elegantním továrním komínem v místech, kde jsou na vrátnici píchačky. Tato kotelna původně měla ještě jiný smysl. Parou z kotle byl poháněn parní stroj, který hnal pomocí transmise všechny stroje v soustružně, která byla vedle kotelny.

Poslední větší investicí v závodě I. byla stavba dnešní obrobny, dokončená v roce 1959. Vznikla v době, kdy se zdálo, že závod II. bude ztracen a předán ČSD a že nová Sigma přece jen bude vznikat na volných plochách za závodem I.

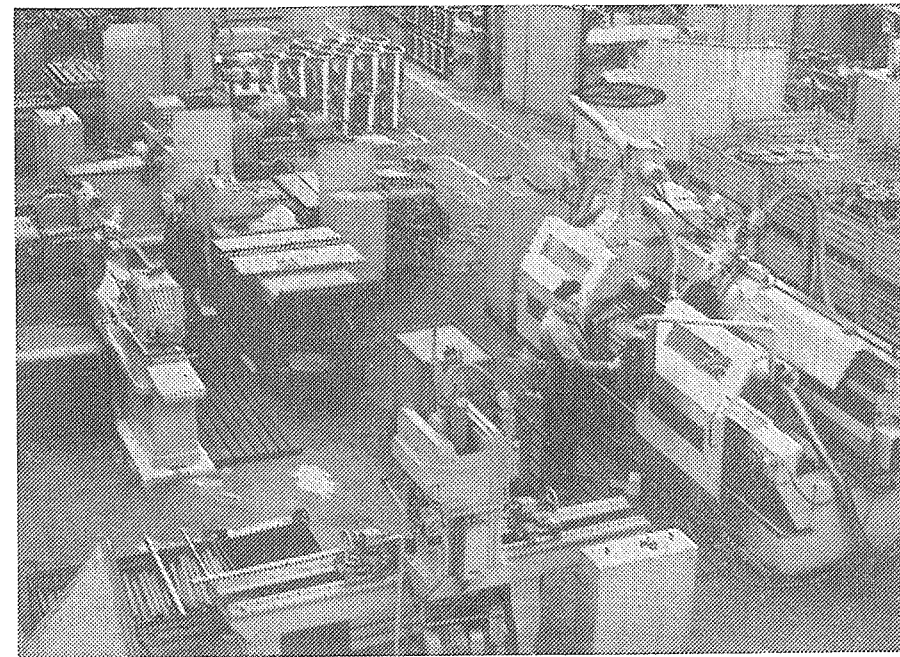
V jubilejním roce 1973 bude výroba ze závodu I. přemístěna do závodu II. do haly 6, takže vlastně závod I. přesně po osmdesáti letech své existence dosloužil. Pracovníci závodu I. čeká lepší pracovní prostředí, nežli jaké mohla poskytnout stará Kunzovka. Přesto však loučení bude pro mnohé, zvláště pro ty starší, ne lehké. Budou opouštět místa, kde prožili desítky let života, kde zažili chvíle dobré i smutné.

JAK PRESIDENT ZÁPOTOCKÝ NAVŠTÍVIL UČŇOVSKOU ŠKOLU

Že prezident Zápotocký navštívil v roce 1955 národní podnik Sigma Hranice, a to při svém léčení v Teplicích, je všeobecně známo. Méně známá je však jeho návštěva v odborném učilišti, o které ze vzpomínek ředitele učňovské školy souruha Ladislava Mátlu uveřejňujeme tento článek.

Hlavní budova areálu učiliště „stará nemocnice“, byla v roce 1953 ve velmi špatném stavu a nepomohly žádné intervence na KNV, aby byly uvolněny prostředky pro její opravu. Ředitel školy připadl na myšlenku informovat o stavu budovy presidenta Zápotockého, který tehdy dlel v Teplicích na léčení. Dopis doručili do vládní vily dva ustrojení učni-svazáci s vedoucím vychovatelem s. Körberem. Druhý den přijel prezident s celou suitou a přál si osobně vidět závady, o nichž byla v dopise řeč. V doprovodu ředitele Mátlu prohlédl půdu s nádobami na zemi pod dírami ve střeše, chtěl vidět, kde chybí celá okenní křídla, kde jsou shnilá okna s dírami, kam je možno prostrčit ruku, chtěl vidět nefungující záchody. Přesvědčil se, že dopis byl pravdivý. Své poznatky doprovázel jadrnou lidovou mluvou. Přátelský a dobře se s ředitelem Mátlm rozloučil a odejel.

Asi za 14 dní byl ředitel soudruh Mátl volán na školský odbor KNV v Olomouci, kde mu bylo sděleno, jak dopis presidentovi zapůsobil. KNV měl těžkou hlavu, protože prostředky již byly přiděleny, avšak prezident Zápotocký přikázal, že budova musí být opravena. Nakonec KNV uvolnil na opravu 5 mil. Kčs ve staré měně, tj. milión korun v nové měně. Za tento milión byla provedena

Záběr z provozu.

Snímky M. Novotného

oprava budovy učňovské školy, která se mezitím stala učilištěm státních pracovních záloh. Byla vyměněna krytina na střeše, všechna okna, dány okapové žlaby, byla opravena omítka, sociální zařízení a provedeny další práce.

Podnik, který o čtyři roky později areál SPZ přejímal a vytvářel z něj své odborné učiliště, převzal již budovu v dobrém stavu.

MEDAILE Z FLORY

Na letošní jarní části mezinárodní květinářské výstavy FLORA 1973 v Olomouci byl nejúspěšnějším vystavovatelem odborný podnik SEMPRA, který za své expozice získal největší celkový počet medailí. Na tomto úspěchu se podílí i šlechtitelská stanice SEMPRA v Hranicích. Pracovníci hranické stanice připravili pro výstavu do Olomouce celkem pět exponátů a všechny byly ohodnoceny medailemi. Zlatou medaili získala gloxinie červené barvy s bílým lemem. Dalšími dvěma zlatými medailemi byly vyznamenány dva exponáty saintpaulií čili afrických fialek a to Tamara II, modrá nově vyšlechtěná v Hranicích, a White Butterfly v bílé barvě. Dvě stříbrné medaile si odnesly další dvě saintpaulie růžové barvy, nazvané Rapsodie a Rosalina. Celkem tedy má hranická šlechtitelská stanice z Olomouce tuto příznivou bilanci: **pět exponátů = pět medailí, z toho tři zlaté a dvě stříbrné!**

VETERINÁRNÍ NEMOCNICE NA PRVNÍM MÍSTĚ V ČSR

Veterinární nemocnice v Hranicích je v čele všech státních veterinárních ústavů v ČSR, které účinně pomáhají našemu zemědělství. Svědčí o tom výsledky socialistické soutěže, v níž je zapojeno celkem 23 státních veterinárních ústavů. Jak ukázalo zhodnocení, hranická veterinární nemocnice úspěšně splnila v roce 1972 všechna kritéria soutěže. Pracovníci nemocnice v čele s ředitelem MVDr. Vlad. Zýkou CSc. úzce spolupracují se všemi okresními veterinárními zařízeními v Severomoravském kraji, soustavně pracují přímo v terénu v jednotných zemědělských družstvech a státních statcích, vědecké poznatky účinně převádějí do praxe. Zejména jejich nová metoda diagnostiky skrytých poruch látkové výměny ve velkochovech skotu se zavádí v celém světě. Rozsáhlá je také osvětová a publikační činnost. Především ředitel MVDr. V. Zýka CSc. často přednáší veterinárním lékařům na odborných seminářích a školeních v celé ČSR a publikuje v odborném tisku. V hranické veterinární nemocnici také vykazují velmi dobrou produktivitu práce. Uplatňují přitom také racionalizační metody, mimo jiné zdvojení funkcí, což se projevuje tím, že např. řidič nebo laboratorní pracovník je zároveň také veterinárním technikem. Tím se maximálně zvyšuje výkonost pracovníků. **Za výsledky práce roku 1972 byla hranická veterinární nemocnice mezi 23 ústavů vyhodnocena jako nejlepší a získala putovní standardu ředitele Státního veterinárního ústavu v Praze a předsedy ÚV odborového svazu pracovníků v zemědělství.** Další místa obsadily státní veterinární ústavy v Brně a v Olomouci. Putovní standardu za výsledky roku 1972 převzali představitelé veterinární nemocnice v Hranicích na slavnostním shromáždění dne 17. dubna 1973 za přítomnosti zástupců Ústředního veterinárního ústavu v Praze, krajského oddělení státní veterinární správy, ředitelů okresních veterinárních zařízení Severomoravského kraje a dalších hostů.

HRANIČTÍ CEMENTÁŘI NA POČEST KRAJSKÉ KONFERENCE

Hraničtí cementáři pozdravili krajskou konferenci KSČ čestným hlášením o splnění sdruženého socialistického závazku na zkrácení generální opravy rotační pece č. 4, který uzavřeli spolu s pracovníky Přerovských strojírů — montážního závodu a Teplotechnou Brno. Závazek zněl — zkrátit původně stanovený harmonogram prací generální opravy na 88 dnů o 14 dnů. Zásluhou dobré organizátorské práce, příkladným pracovním úsilím, využitím racionalizace při postupu oprav byl závazek ještě zpevněn. Rotační pec byla uvedena do provozu již 15. května 1973, to je o 16 dnů před termínem. Toto zkrácení umožní hranickým cementářům vyrobit proti plánu navíc 7.000 tun slínku, jako základního polotovaru pro výrobu cementu. Ve snaze přispět k řešení kritického nedostatku cementu, vyrobí pracovníci cementárny 4.000 tun vysoce kvalitního portlandského cementu navíc a zbytek slínku využijí k zlepšení sortimentu cementů. Celková hodnota socialistického závazku reprezentuje přínos v hrubé hodnotě zboží 2,559.000 Kčs.

Odpovědnou prací chtějí kolektivy BSP na hranické cementárně v období příprav oslav Dne stavbařů a svého 20. výročí provozu, které oslaví v příštím roce, přispět k úspěšné realizaci hospodářské politiky strany.

(ap)

HRANICKÉ ETERNITCE JE 10 LET

Květnové oslavy letošního roku zvláště významně oslavili pracovníci závodu VÝROBNY OSINCOCEMENTOVÝCH TRUB HCV v Hranicích. Nejen tím, že spolu s ostatními občany města Hranic se zúčastnili májových oslav a všech akcí pořádaných k májovým výročím, ale máj je pro ně navíc měsícem výročí zahájení provozu závodu.

Právě před 10 lety 3. května 1963 byl oficiálně zahájen zkušební provoz na první výrobní lince pro výrobu azbestocementových trub. Od tohoto data závod doznal velkého rozvoje. Postupem krátké doby začala hranická eternitka vyrábět tlakové a odtokové roury různých průměrů a velikostí podle přání odběratele. Během tří let zavedla do výroby nový sortiment — vlnitou krytinu.

Závod, který byl a je mladý nejen délkou provozu, ale i věkovým složením (35 let), prokázal velkou iniciativu v rozvoji pracovní iniciativy. Každým rokem zde pracovníci uzavřeli hodnotné socialistické závazky. Hned druhým rokem provozu v roce 1964 byl zde vytvořen kolektiv Brigády socialistické práce v mechanických dílnách, který za svou dobu existence se velkou měrou zasloužil o rozvoj zlepšovatelského, novátorského hnutí a uplatnění racionalizace v provozu. Tento kolektiv za vedení technika Josefa Hadaše zhotovil vlastními silami univerzální automat pro výrobu rovné a vlnité azbestocementové krytiny, čímž byla docílena úspora 600.000 devizových korun.

Desetiletý rozvoj závodu lze dokumentovat na těchto číslech. Jestliže v roce zahájení provozu závod vyexpedoval 67.372 běžných metrů tlakových trub, pak v roce 1971 už to bylo přes 467.000 běžných metrů, výroba krytiny z roku 1965 ve výši 81.054 m² dosáhla v roce 1971 1,542.978 m². Odborně můžeme hovořit o rozvoji odtokových trub, tvarovek apod.

Na slavnostní konferenci k 10. výročí provozu závodu přihlásili se zaměstnanci svými novými socialistickými závazky k hnutí Překonej sám sebe a k Odborářské miliardě.

(ap)

SEDESÁTINY MÍSTOPŘEDSEDY MĚSTNV ADOLFA BENEŠE

17. června 1973 se dožívá významného životního jubilea šedesáti let **místopředseda MěstNV v Hranicích s. Adolf BENEŠ**. Už plných dvacet let od roku 1953 pracuje ve prospěch města jako poslanec nebo jako aktivní člen některé komise MěstNV, hlavně komise pro výstavbu. Po odchodu z činné vojenské služby do důchodu nastoupil v roce 1970 do funkce tajemníka MěstNV, na plenárním zasedání MěstNV dne 10. prosince 1971 byl zvolen do funkce místopředsedy MěstNV. Po dvě volební období je také členem ekonomické komise MěstV KSČ. Na městském národním výboru ve funkci místopředsedy zodpovídá za úsek výstavby a místního hospodářství.

S. místopředsedu MěstNV Adolfa Beneše znají naši občané jako velmi obětavého, pracovitého funkcionáře, který všechny své síly a schopnosti dává ve prospěch města a jeho obyvatel. Vždy usměvavý, plný optimismu, najde si pro každého čas, aby vyslechl jeho starosti a těžkosti a snaží se vždy pomoci, proto k němu mají občané důvěru. Místopředseda MěstNV s. Adolf Beneš si při své náročné práci vždy ještě najde chvíli, aby i poutavě pohovořil jak k místním občanům, tak k cizím návštěvníkům o problémech města a o perspektivách jeho další výstavby a rozvoje. Ze všech jeho slov živě vyplývá jeho vřelý vztah k Hranicím, které se staly jeho druhým domovem a jež tak obětavě pomáhá budovat. Ve vzácných volných chvílích najdeme místopředsedu s. Adolfa Beneše na jeho oblíbené zahrádce, kterou si vlastní prací vybudoval a proto se těší ze všech plodů, které tam vypěstuje.

Redakce Zpravodaje a s ním jistě i všichni občané našeho města blahopřejí s. místopředsedovi k jeho významnému životnímu jubileu a do dalších let mu přejí hodně životního elánu a síly do práce ve prospěch města i hodně spokojenosti v osobním životě.

Redakce

---

9. řádné plenární zasedání Městského národního výboru v Hranicích se koná dne 20. června 1973 v 15 hodin v sále Jednotného klubu pracujících na náměstí Kl. Gottwalda.

Program plenárního zasedání MěstNV:

1. Zahájení (určení ověřovatelů, schválení zápisu z minulého plenárního zasedání).
  2. Zpráva o plnění usnesení z minulého plenárního zasedání.
  3. Zpráva o činnosti rady MěstNV za období od 11. dubna do 20. června 1973.
  4. Příprava bytové výstavby a postup řešení v demoliční oblasti na třídě 1. máje.
  5. Plán práce rady MěstNV a plenárního zasedání MěstNV v druhém pololetí 1973.
  6. Organizační záležitosti.
  7. Diskuse a interpelace poslanců MěstNV.
  8. Projednání a schválení návrhu na usnesení.
  9. Závěr plenárního zasedání.
-

LETOŠNÍ OSLAVY MÁJOVÝCH DNŮ V HRANICÍCH

se vyznačovaly mimořádným zájmem a účastí veřejnosti. Jak uvádí statistika MěstNV, byla na jednotlivých akcích tato návštěva:

Akce pionýrů (slavnostní shromáždění, orientační branný závod všestrannosti, kresby dětí na náměstí, cyklistický závod míru pionýrů, okresní přebor v odbíjené)	825 dětí
Tři taneční večery mladých	655 osob
Dva absolventské koncerty LŠU	300 osob
Vystoupení AUS Bratislava, souboru písní a tanců z Bardějova a národopisného souboru z Estonska	1.824 osob
Ideologický seminář k výročí V. I. Lenina	200 osob
Divadelní představení „Vysoká zed“	200 osob
Dvě umělecké výstavy obrazů	1.389 osob
Lampionový průvod	8.550 osob
Manifestace a průvod 1. máje	23.950 osob
Přísaha nováčků hranické posádky na náměstí	5.000 osob
Položení věnců k památníku Družby	2.000 osob
Utkání v kopané TJ Sigma—VTJ Dukla ve prospěch výstavby Vietnamu	337 osob
Celkem se tedy májových oslav zúčastnilo	45.230 osob

Klub filatelistů v Hranicích koná pravidelné výměnné schůzky spolu se schůzkami kroužku mladých filatelistů každou druhou a čtvrtou neděli od 9 hodin dopoledne v Klubu důchodců v Hranicích v ulici Na náspech. V tomto měsíci se tedy budou schůzky konat 10. a 24. června.

V měsíci červnu se dožívají významných životních jubilejí dva obětaví členové klubu filatelistů: Dlouholetý jednatel a pečlivý dodavatel nových známek **Alois Dřímál** se dožívá šedesáti let, nynější ochotný jednatel klubu **Jan Trtílek** oslaví své sedmdesáté narozeniny. Na pravidelné výměnné schůzce dne 25. března odevzdal oběma jubilantům místopředseda ÚV Svazu českých filatelistů a předseda KV SČF v Ostravě Adolf Koukal čestná uznání Severomoravského krajského výboru SČF za dlouholetou úspěšnou činnost ve filatelii.

MÍR DĚTEM CELÉHO SVĚTA

je ústřední heslo letošních oslav Mezinárodního dne dětí. Městský národní výbor v Hranicích ve spolupráci s Městským domem dětí. Svazem žen, školami, posádkou a dalšími zajistil na sobotu 2. června t. r. pro děti našeho města i okolí bohatý program.

Dopoledne se uskuteční na náměstí K. G. pestrý program pro děti různých věkových skupin. Bude to malování na náměstí, různé soutěžní hry jako kolo-běžkové závody, jízda na koštěti, skokanský slalom apod. Hlavní program však bude zahájen odpoledne ve 14.30 hodin průvodem přes město do parku kultury. Tam po slavnostním zahájení předvedou žáci hranických škol svůj program. Po tomto programu bude v Parku kultury asi od 16.00 hodin probíhat „Veselá dětská pouť“, pro kterou jsou připraveny nejrůznější atrakce.

TĚLOVÝCHOVNÉ SLAVNOSTI

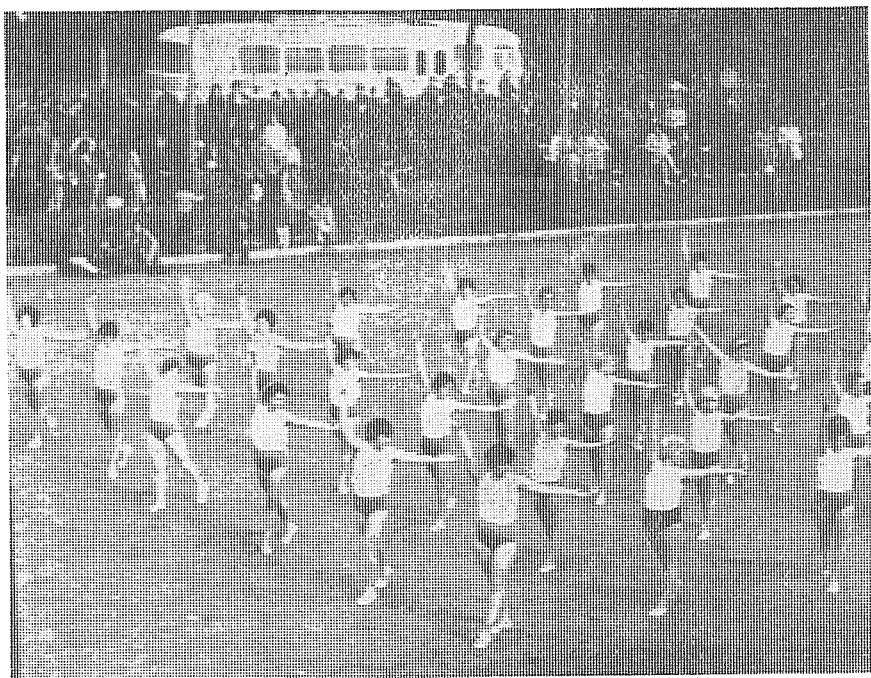
V měsíci červnu 1973 budou probíhat v Hranicích okrskové Tělovýchovné slavnosti, které TJ Sigma Hranice uspořádá v rámci 90 let založení n. p. Sigma Hranice.

O významu tělovýchovných slavností jste jistě již slyšeli a to prostřednictvím rozhlasu, televize, anebo jste se dočetli v denním tisku, ve sportovních časopisech apod.

Ideovým heslem těchto slavností je 25. výročí Vítězného února a 25. výročí sjednocené tělovýchovy. Pro Slovensko je zde ještě jedno výročí — rokem 1873 se datuje na Slovensku počátek tělovýchovného dění dílem I. B. Zocha. Jde tedy opět o konkrétní politický přínos našeho svazu, jde o konkrétní formu politicko-výchovné práce. To je jedna stránka věci. Neméně důležité však je, že tělovýchovné slavnosti jsou součástí systematické přípravy cvičenců a cvičenek našeho svazu z hlediska kultury a estetiky pohybu, součástí pětiletky, která vrcholí V. československou spartakiádou.

Předsednictvo ÚV ČSTV vyhlásilo Tělovýchovné slavnosti 1973 za slavnosti celostátní. Naším úkolem je věnovat jejich přípravě a provedení co největší péči. Tělovýchovné slavnosti 1973 budou ve znamení upevňování přátelství Čechů a Slováků formou vzájemných návštěv družebních okresů.

Tělovýchovné pásmo se skládá se 7 hromadných vystoupení. Vystoupí v něm děti předškolního věku, mladší a starší žactvo, dorost a dospělí. Jednotlivé skladby svým pohybovým a hudebním obsahem jsou přínosem pro zlepšení kultury pohybu i estetického citění všech, kteří je poctivě nacvičují.

Okrsková tělovýchovná slavnost v Hranicích se uskuteční v sobotu 9. června 1973 na cvičišti před sokolovnou. Jejím obsahem budou tělovýchovná vystoupení, sportovní soutěže a turistické akce. O nácvič skladeb se přičinili hraničtí cvičitelé a cvičitelky z TJ Sigma Hranice, z mateřských škol, ZDŠ a gymnasia.

Teď něco blíže o jednotlivých skladbách.

Ve skladbě „Malí stavbaři“ uvidíme dětskou hravost, cvičí s bílými krychlemi z polystyrénu, nacvičily mateřské školy. Cvičením chceme podpořit zdravý růst dítěte, působit na správný vývoj pohybových návyků jeho chůze, běhu, skoků a správného držení těla.

Skladba „Za ovečkami“ pro mladší žactvo, t. j. 2.—5. ročník ZDŠ představuje děti při pasení ovcí. Nejdříve napodobování oveček, pastýře, psa, medvěda a kuřátek, potom následují akrobatické hry chlapců.

Skladba „Pružné mládí“ je určena pro starší žačky, v které vycházíme ze všestranného rozvíjejícího cvičení a ze základních a specifických cvičení moderní gymnastiky. Použitím nového náčiní — gumových šňůr vytvořily se veliké pohybové a navíc choreografické možnosti.

Obratností starších žáků uvidíme ve skladbě „Chlapci a míče“, kteří cvičí s gumovými míči.

Nácvič těchto skladeb nacvičili cvičitelé a cvičitelky ze ZDŠ.

Krása kolektivního pohybu je vyjádřena v „Rytmu mládí“ dorostenek, tato skladba je především cvičením tanečním a čerpá z pohybových tvarů džezgymnastiky. Skladbu nacvičilo gymnasium.

Ve skladbě „Cvičíme v rytmu“ pro ženy je spojení pohybové přípravy s moderní gymnastikou s využitím tanečních prvků. Účelem skladby je umožnit dnešní pracující ženě po pracovní době zacvičit si v kolektivu při hudbě, a tak se odpoutat od každodenních starostí a získat sílu pro další práci.

Mužské složky nám předvedou prostná cvičení na trampolínách. Odvaha mužů a dorostenců ve cvičení na trampolínách je poslední skladbou Tělovýchovných slavností 1973. O přestávce uvidíme štafetu hranických škol, kterou připravil oddíl lehké atletiky. Na ukončení uvidíme ukázkou štafety stanů, kterou připravil odbor turistiky.

Tělovýchovné slavnosti budou zahájeny průvodem od n. p. Sigma Hranice závod I ve 14 hodin. Začátek je v 15 hodin na cvičišti před sokolovnou. Vystoupí cca 600 cvičenců, mezi nimi hosté z Lipníka, Přerova, Kojetína, Bardějova a Trutnova.

Srdečně zveme všechny občany města Hranic a okolních vesnic, aby se přišli podívat na Tělovýchovné slavnosti a vyjádřili tím spontánní podporu úspěšného rozvoje tělovýchovy v rámci našeho města.

O. Mertenová

PUBLIKACI

prom. hist. M. Jaškové, univ. prof. PhDr. L. Hosáka
a PhDr. B. Indry

DĚJINY MĚSTA HRANIC (I. díl)

je možno zakoupit na městském národním výboru, odbor školství a kultury, nebo v kanceláři Cestovní informační služby ve Svatoplukově ulici.

ZLATÁ TRUMPETA 1973

V neděli 10. června t. r. se již počtvrté rozezní v letním kině slavnostní fanfáry, které oznámí začátek IV. ročníku festivalu dechových hudeb O ZLATOU TRUMPETU n. p. SIGMA HRANICE. Tato významná kulturní akce se stala v našem městě již tradicí a samozřejmou součástí hudebního života. Letošní ročník festivalu je o to významější, že je zařazen do rámce oslav 90 let vzniku n. p. Sigma Hranice. Myšlenka zorganizovat tento hudební festival se zrodila v dechovém orchestru Jednotného klubu pracujících, jehož členové jsou zapálení a obětaví hudebníci a chtějí, aby dobrá česká dechovka byla stále v popředí zájmové umělecké tvořivosti.

Na první ročník festivalu v roce 1970 byly k účasti pozvány pouze soubory z přerovského okresu. Později však dobrý ohlas této akce způsobil, že se do festivalu začaly hlásit i orchestry ze vzdálenějších míst. Jednotlivé festivaly měly vždy dobrou uměleckou i organizační úroveň. Ve třech předcházejících festivalech O ZLATOU TRUMPETU byl vítězem vyhlášen náš dechový orchestr Jednotného klubu pracujících. Letos však bude účinkovat jen mimo soutěž, neboť chce, aby si prvenství z našeho města v tomto roce odvezl některý z hostujících orchestrů:

dechový orchestr ZK ROH Svit Gottwaldov, dechový orchestr Dolu Rudý říjen Ostrava-Heřmanice, dechový orchestr SZK Uničovských strojiren Uničov, dechový orchestr Valaška (SZK Radost) Valašské Klobouky, dechový orchestr ZK ROH Gumárny Zubří.

Uvedené orchestry včetně dechového orchestru JKP Hranice vystoupí na závěr festivalu společně v monstrokonzertu. Toto sloučené těleso bude tvořit asi 300 hudebníků.

V průběhu festivalu se návštěvníkům festivalu představí i dětský dechový orchestr LŠU Krnov.

Festival dechových hudeb O ZLATOU TRUMPETU bude jistě příjemným dostaveníčkem nadšených muzikantů a hodnotným kulturním zážitkem pro občany města i okolí. EH

ZE ŽIVOTA HRANICKÝCH ŠKOL

20 let od prvních maturit na střední zdravotnické škole

V měsíci červnu 1973 je tomu dvacet let od doby, kdy se na střední zdravotnické škole v Hranicích konaly první maturitní zkoušky. Škola zahájila vyučování v roce 1949; původně byla stanovena čtyřletá doba studia, proto také v roce 1953 vykonalo maturitní zkoušku 16 absolventek tohoto čtyřletého studia. Poněvadž však v tehdejší době byl značný nedostatek středních zdravotnických pracovníků, bylo studium pro další ročníky na přechodnou dobu zkráceno na tři roky. A tak tedy v červnu 1953 ukončilo studium maturitou ještě dalších 57 absolventek, které do školy nastoupily v roce 1950. Hned tehdy na závěr těchto prvních maturitních zkoušek se konala dne 21. června 1953 v sále hranické so-

kolovny slavnost, při níž byly za přítomnosti představitelů města, zdravotnických zařízení, školy a rodičů novým zdravotním sestřám odevzdána vysvědčení a odznaky středních zdravotnických pracovníků. Toto slavnostní rozloučení s absolventkami se už na střední zdravotnické škole vžilo, stalo se tradicí a provádí se každoročně.

Až do roku 1957 vycházely ze střední zdravotnické školy absolventky tříletého studia. Mezitím, když se počet středních zdravotnických pracovníků částečně doplnil, bylo studium prodlouženo na původně stanovenou dobu čtyř let. Z tohoto důvodu se v roce 1958 nekonaly maturitní zkoušky. Od roku 1959 pak opět pravidelně opouští zdravotnickou školu v Hranicích průměrně kolem třiceti nových zdravotních sester. Celkem za dobu dvaceti let vykonalo v 23 třídách maturitní zkoušku 634 absolventek. Bylo mezi nimi i dvacet účastníků studia pro pracující (večerního studia), kteří maturovali v roce 1964. Naprostou většinu absolventů tvořili dívky, jen v roce 1953 absolvoval střední zdravotnickou školu v Hranicích jeden chlapec a také mezi účastníky večerního studia byli tři muži.

Také charakter a náplň maturitních zkoušek se v průběhu uplynulých dvaceti let měnily. K teoretickým zkouškám ze všeobecně vzdělávacích a odborných předmětů přibyla praktická zkouška z péče o nemocné, jež se prováděla původně ve škole, později od roku 1956 byla přenesena na pracoviště, do nemocnice, kde žákyně své znalosti a dovednosti předvádějí přímo na nemocných.

Absolventky střední zdravotnické školy v Hranicích najdeme v mnoha nemocnicích a jiných zdravotnických zařízeních téměř v celém Severomoravském kraji, řada jich odešla pracovat do pohraničí. Dobře se v práci uplatňují, mnohé z nich zaujímají vedoucí místa, několik absolventek také vystudovalo lékařství, řada z nich rovněž zastává různé funkce ve veřejném životě a ve společenských organizacích. V červnu 1973 k nim přibude dalších nových 28 zdravotních sester z letošního čtvrtého ročníku. Můžeme tedy v závěru říci, že střední zdravotnická škola v Hranicích dobře plní své poslání při výchově pracovníků pro naše socialistické zdravotnictví. LN

Absolventi lidové školy umění v Hranicích

26. dubna a 3. května 1973 se na dvou koncertech představilo rodičům a veřejnosti celkem 24 nových absolventů lidové školy umění v Hranicích ve hře na housle a klavír. I když všichni účinkující podali pěkné, a snaživé výkony, přece je třeba vyzvednout nejlepší, kteří svým vystoupením se zvláště zapsali do srdcí posluchačů. Na prvním koncertu to byli zejména houslisté P. Holešovský s koncertem G dur W. A. Mozarta a E. Šustková, která vynikajícím způsobem přednesla koncert č. 9 Ch. Beriota. Z klavíristů zaujala na prvním koncertu I. Mariánková dvěma skladbami R. Schumanna, na druhém večeru pak H. Maňasová skladbou C. Debussyho. Mezi absolventy druhého cyklu dominovala svým výkonem houslistka M. Večeřová, která přednesla Beethovenovu Romanci F dur. Její housle zněly podmanivě zpěvným, hebkým tónem. Úspěšné bylo vystoupení houslisty J. Boráně s Romantickým kusem A. Dvořáka. Z klavíristek druhého cyklu zaujala technicky vyspělým přednesem Mozartovy Sonáty A dur L. Batlová. Oba koncerty byly nejen přehlídkou úspěšného hudebního mládí, ale i ukázkou povité a svědomité práce učitelského sboru lidové školy umění v Hranicích. Na závěr koncertu popřála absolventům úspěch v životě i v umění ředitelka školy M. Kavanová. Předseda SRPŠ ing. Matuška vyjádřil učitelům lidové školy umění dík a uznání za jejich úsilí a svědomitou práci a absolventům odevzdal upomínkové knižní dárky. LN

CILOVÁ KEMPINKOVÁ JÍZDA MOTOTURISTŮ SEVERNÍ MORAVY

Z pověření komise mototuristiky a výchovy ÚAMK ČSSR pořádá Automotoklub — camp servis klub Hranice ve spolupráci s dalšími svazarmovskými autokempinky v Severomoravském kraji na zahájení letošní sezóny cílovou kempinkovou jízdou severní Moravou. Účelem mototuristické cílové jízdy je umožnit všem účastníkům poznat přírodní krásy a zajímavosti Severomoravského kraje a ukázat jim vybavenost a připravenost všech autokempinků. K účasti jsou pozváni nejen naši jezdci, ale i mototuristé ze socialistických zemí. Účastníci soutěže mají za úkol vykonat cílovou jízdou z místa bydliště do některého z autokempinků v Severomoravském kraji, odtud projet všechny severomoravské autokempinky a svou jízdou zakončit v Hranicích. Při jízdě budou účastníci plnit další soutěžní úkoly. Nejlepší účastníci soutěže budou odměněni, mimo to bude vyhodnocen i účastník s nejužitečnější propagací cílové jízdy, účastník z nejuvzdálenějšího místa startu, nejstarší a nejmladší jezdec a účastník s nejstarším vozidlem. Letošní turistická sezóna v hranickém autokempinku bude zahájena 1. června, cílová kempinková jízda, která se koná pod záštitou vládního výboru pro cestovní ruch ČSR, Severomoravského KNV, ONV v Přerově a v Šumperku, MěstNV v Hranicích, OV Svazarmu v Přerově, n. p. Karnola a České státní pojišťovny se uskuteční ve dnech 8.—10. června 1973.

LN

PROGRAMY V ČERVNU

- Středa 6. června Koncert pro mládež
sál JKP VIKTOR SODOMA & Shut Up
18.00 hod.
- Sobota 9. června TĚLOVÝCHOVNÉ SLAVNOSTI
u sokolovny
15.00 hod.
- Sobota 9. června BENÁTSKÁ NOC na řece Bečvě
20.00 hod.
- Sobota 9. června VESELICE v sokolovně
sokolovna Hraje taneční orchestr JKP, řízený Jar. Jiříčkem
21.00 hod.
- Neděle 10. června Festival dechových hudeb
letní kino O ZLATOU TRUMPETU n. p. Sigma Hranice
15.00 hod. (za nepříznivého počasí v sokolovně)
- Úterý 12. června Odborové dny — Symposia odběratelů a dodavatelů výrobků
- Středa 13. června n. p. Sigma Hranice a odborné přednášky o čerpací technice.
- Sobota 16. června DEN OTEVŘENÝCH DVEŘÍ
volná prohlídka výrobních provozů Sigma závod II. a odborné-
ho učiliště Sigma.
- Sobota 16. června Velký karneval ve všech místnostech sokolovny
sokolovna HRANICE PŘED 90 LETY
20.00 hod. Hrají taneční orchestry JKP a dechový soubor.
- Neděle 17. června SPORTOVNÍ NEDĚLE TJ SIGMA A SVAZARMU
areál TJ Sigma
- Středa 20. června Setkání se starými pracovníky
Sigma n. p.

POŘADY KLUBU DŮCHODCŮ V ČERVNU 1973

Začátek všech pořadů v 15 hodin

- Středa 6. června **Voda — úzký profil.** Přednáší ing. Vilibald Lang o vodním hospodářství a nutnosti hospodařit vodou.
Klubovna, Náspy.
- Čtvrtek 7. června **Zájezd důchodců n. p. SIGMA.** Odjezd v 6 hodin od hotelu Brno.
- Středa 13. června **Literárně-hudební beseda.** Hovoří řed. Měst. lidové knihovny J. Jesenská a účinkují stud. Lidové školy umění.
Klubovna, Náspy.
- Neděle—pátek **Zájezd do NDR:** Lužice, Berlín, Stralsund-Rügen (Rujana).
17.—22. června Odjezd v 5 hodin od hotelu Brno.
- Středa 27. června Barevný film **Manéže světa**, pestrý pořad z pořadů světových cirkusů. Sál JKP — přízemí.
- Čtvrtek 28. června **Zájezd do Beskyd** po trase Frenštát, Trojanovice, Ráztoka, Pustevny, Soláň, Karolínka, Vel. Karlovice, Vsetín a Val. Meziříčí. Odjezd v 6 hodin od hotelu Brno.

ZEMŘELÍ V MĚSÍCI DUBNU

4. 4. Cecilie Siegllová, Struhlovsko
9. 4. Julie Kublová, Máchova
18. 4. Josef Kratochvíla, Galašova
20. 4. Marie Grygarová, Jungmanova
22. 4. Marie Hejlová, Vrchlického
27. 4. Bohumil Rusek, Sov. armády
30. 4. Antonín Synek, 1. máje
30. 4. František Černocký, Leninova

BLAHOPŘEJEME JUBILANTŮM

9. 6. Anna Malíková, Pod Křivým 75 let
10. 6. Marie Grycová, Gottwaldovo náměstí 75 let
12. 6. Bohuslava Šurková, Tyršova ulice 75 let
15. 6. Vincenc Kruša, sídliště HCV 85 let
22. 6. Marie Štěpaníková, Komenského ulice 80 let
23. 6. Pavla Lipertová, Gottwaldovo náměstí 85 let
24. 6. Jan Jordán, Potštátská ulice 80 let
24. 6. Jan Klímek, Bezručova ulice 92 let
28. 6. Josef Zlámala, U Kostelíčka 80 let
28. 6. Anna Kelarová, Zborovská ulice 96 let
29. 6. Cecilie Pavelková, tř. gen. Svobody 80 let
30. 6. Antonín Bartoň, Struhlovsko 75 let
11. 6. Jan Trtílek, Komenského ulice 70 let

DROBNÉ ZPRÁVY

Dechový orchestr jednotného klubu pracujících v Hranicích patří právem mezi špičkové orchestry v našem státě. Letos byl vybrán k účasti na celostátní přehlídce dechových hudeb ve Štětí n/Labem, který se bude konat ve dnech 29. a 30. července t. r. Pro soubor je to vyznamenání a jistě se o zážitky z této přehlídky s vámi podělí v srpnovém vydání zpravodaje.

Členové fotokroužku Jednotného klubu pracujících Hranice vystavovali kolekci svých prací v minulém měsíci v Přerově. Výstava byla instalována ve výstavní síni Pasáž ve dnech: 16.—31. května t. r. a obsahovala snímky těchto autorů: Josefa Černého, Gustava Giebla, Zbyňka Grosmanna, Dr. Jiřího Musiqla ml. a ing. Milana Santříka.

V rámci družebních vztahů mezi n. p. Sigma Hranice a WEB Pumpenwerke Halle v NDR navštíví taneční orchestr JKP vedený Jaroslavem Jiříčkem opět své německé přátele. Bude účinkovat na podnikových slavnostech WEB Pumpenwerke ve dnech 1.—4. června t. r.. S orchestrem vystoupí mimo zpěváků Bronislava Ludmily, Pavla Nepaly a Jiřího Kovaříka také přední brněnská zpěvačka Mája Příkazká, vítězka soutěže nových talentů v roce 1971 v Jihlavě.

UPOZORŇUJEME ČTENÁŘE

že pro měsíce červenec a srpen vydáme dvojčíslo ZPRAVODAJE MĚSTA HRANIC A LÁZNÍ TEPLIC nad Bečvou.

Odpovědný redaktor: Eva Horáková, členové red. rady: prof. Ludvík Novotný, Zdeňka Kosová, Oldřich Lukeš, O. Petříček, reg. č. RM 49. — Cena 1 Kčs. — Změna pořadů uvedených v kulturním kalendáři vyhrazena. — Kulturní kalendář města Hranic vydává JKP Hranice. — Tisknou Moravské tiskařské závody, n. p., Olomouc, závod 11, třída Lidových milicí 3.

